

Tidløse butikker

Foto: Trygve Mysen.

Ullevål bokhandel holdt til (nede til venstre) i første etasje i Ragnar Frichs auditorium, tidligere Ullevål kino, på John Colletts plass. Den ny-klassisistiske bygningen fra 1924 er tegnet av arkitekt Ivar Næss (1878 - 1936), som også har tegnet Frogner kirke i Oslo (1905-07)

«Det er trist», sa bokhandler Eivind Steen i Ullevål bokhandel til lokalavisen Nordre Aker Budstikke. I september 2011 var det slutt etter 83 år.

Tekst: Sjur Harby

Foto: Arne Åsen

Kulturhistoriker og arkeolog **Sjur Harby** er innehaver av Disen Kolonial, hvor han jobber med kulturarvrelaterte spørsmål og rådgivning. I denne spalten deler han sine tanker og meninger om aktuelle saker innen kulturarv og bygningsvern.

Se gjerne:

www.disenkolonial.no

Ikke på grunn av høy alder eller lav omsetning, men fordi eiendomsselskapet AS Vestgrensa 2 og 4 ikke ville fornye leiekontrakten. Styreleder Morten Waarli, ønsker ikke en bokhandel i bygget lenger. Ikke Prix-butikken heller. «Det er viktig for oss med en langsiktig aktør som bidrar positivt i området», forklarte han til avisen.

Det skjer over hele landet. Butikker forsvinner. Gamle firmaer med uttømmelige lagre, lang erfaring, gammelmodig innredning og alderstegne ansikter bak disken går ut av tiden og erindres med noen vemodige linjer i avisen og en lapp på døren med takk til alle gamle og trofaste

kunder. Det er livets gang, sies det. Eller enda mer forklarende: Det er utviklingen. Det gamle må vike for det nye. Sånn er det. Ingen ting å gråte over. Det finnes nok av butikker.

Gudene skal vite at det siste er sant, men flertallet av dem er vanskelig å skille fra hverandre. På Hamar hadde vi Sigv. Sørensen Eftf. Utvilsomt byens fornemste dagligvareforretning, med ferskvareavdeling og eget kaffebrenneri. Det Sørensen ikke hadde i sine hyller fantes ikke. Sørensen var et begrep og lå midt i byen mellom Stortorget og Østre Torg, der busstasjonen skapte liv og røre til langt på kveld. Sørensen var dit vi gikk når det var

selskap under planlegging eller når fint besøk var i vente. Sigv. Sørensen var grunn god nok til et Hamarbesøk fra bygdene rundt. Husmødrene kunne stole på han. Vi andre også. Sørensen borget for kvalitet og en pose med varer derfra gjorde deg til noe i bybildet. Det var ikke noe tull med Sørensen. Mange kjente Sørensens, både far og sønn.

Men så en dag var det slutt. Sørensen var ikke mer. Hyller og reoler ble kastet ut sammen med frysedisker og kjøleskap. Med på lasset fulgte luktene, stemningen, vareutvalget, kunnskapen, butikkfrakkene, betjeningen, servicen og stoltheten. Inn flyttet Hansen & Dysvik med sine sengesett og billige håndklær. Ikke et vondt ord om Hansen & Dysvik, men det var en dårlig erstatning for Sørensen.

Da nyheten om at John Colletts plass i Oslo snart måtte klare seg uten Ullevål bokhandel, våknet beboerne i området. Til tross for at regnet øste ned, samlet mer enn 200 mennesker seg til en markering og en demonstrasjon mot nedleggelsen. Det var en torsdag i august og sommerferien på de

kanter av byen var langt fra over. Professor Thomas Hylland Eriksen snakket om kampen mot «ikke-stedene», om den utviklingen som forvandler våre hjemsteder til glørete, forsimplede og kommersielle ørkener. Ivar Trøsti fra Fri Bokhandel BA poengterte verdien av at det fremdeles må kunne finnes uavhengige bokhandlere som ikke har maksimal fortjeneste som sitt fremste og eneste mål. Flere innlegg ble holdt. Stemningen var alvorlig, men positiv.

I løpet av noen måneder sluttet mer enn 1500 mennesker seg til oppropet om bevaring av det lille handelsmiljøet ved trikkeløypen. Agnes Lyche Melvær, beboer og initiativtaker var ikke alene om sin maktesløse fortvilelse. «Vi er i sorg og harnisk, alle jeg snakker med sier det samme», uttalte en annen nabo, Grete Regnell og fortsatte: «Bokhandelen er eksepsjonell for nærmiljøet. Å få inn en kjedebutikk vil bare forflåte området. Vi trenger ikke det. Vil vi til kjedebutikker kan vi gå til Ullevaal stadion».

Likevel gikk det som det pleier å gå. Denne gangen også. Ullevål bokhandel har lukket døren og når du leser denne teksten har containeren for lengst tatt oppstilling på fortauet utenfor. Likevel har saken en overføringsverdi. Ullevål-beboernes reaksjoner er ikke enestående, men harmonerer godt med verneaksjoner over hele landet ellers. Linaaegården i Sandefjord, Bøndernes Hus i Løten, Ekebergskogen i Oslo og Funnefossgården på Skarnes forteller alle den samme historien.

Enkelt personer trer frem, hever stemmen mot vanetenkning, passivitet, feighet og egen nytte, treffer en nerve i lokalsamfunnet og får folk flest med på laget, mens godværs politikere og offentlig forvaltning sitter himmelfalne tilbake og lurer på hvor og hvorfor det egentlig smalt.

Vil du gi nytt liv til dine gamle møbler?

Vi utfører ekte, tradisjonsrikt håndarbeid med kunnskap, omsorg og erfaring til å ta vare på dine verdier.

- Møbeltapetsering og restaurering
- Norges største utvalg av møbelstoff
- Nye møbler etter mål

Et gammelt møbel har sjel og kan på en miljøvennlig måte gi ditt hjem en stil og et særpreg som ingen andre har.

Ring oss i dag!
Tlf. 55 94 13 20

BERGEN HÅNDVERKSSENTER AS
Janaflaten 37, 5179 Godvik
www.bergenhandverksenter.no